

OPLÆG FVU DANSK TIL SOSU-ELEVER/ ANSATTE

DEN 8. AUGUST 2024

HVEM ER JEG:

Underviser SOSU H,
erhvervsskole i 7 år

AVU underviser og
uddannelseskonsulent
Vestegnen HF og VUC
3 år

Skolelærer- dansk,
samfundsfag, historie og
hjemkundskab

Kandidat i pædagogisk
sociologi

Iderig, nytænkende
og
udviklingsorienteret

Kontaktinfo:
spr@vucv.dk
Tlf: 29863386

TAL MED DIN MAKKER: 3 MIN.

Hvilke erfaringer har I med FVU dansk til erhvervsskoleelever f.eks. SOSU- elever?

Gæt:

Hvor mange procent af SOSU-eleverne har sproglige udfordringer ved studiestart?

Hvor mange procent af SOSU-eleverne falder fra uddannelsen?

NYESTE TAL FRA FOA, 4. AUG. 2024

HVER FJERDE I ÆLDREPLEJEN ER UFAGLÆRT

[HTTPS://WWW.FAGBLADETFOA.DK/ARTIKLER/2024/07/26/HVER-FJERDE-I-AELDREPLEJEN-ER-UFAGLAERT-SAA-STOR-ER-ANDELEN-I-DIN-KOMMUNE](https://www.fagbladetfoa.dk/artikler/2024/07/26/hver-fjerde-i-aeldreplejen-er-ufaglaert-saa-stor-er-andelen-i-din-kommune)

Andelen af ufaglærte medarbejdere i ældreplejen er steget i 91 kommuner over de seneste fem år, og i 2024 er **24,1 procent af de ansatte på landsplan ufaglærte.**

I FOA finder sektorformand Tanja Nielsen udviklingen for særligt bekymrende, fordi nye tal samtidig viser, at der om blot 10 år vil være **45 procent flere ældre over 80 år i Danmark end i dag.** Det er næsten **150.000 flere end i dag.**

”Vi skal have flere i uddannelse og mulighed for flere fuldtids- frem for deltidsstillinger.”

KÆMPE PROBLEM: ELEVERNE FALDER FRA...

- Der kommer til at mangle op mod 17.000 social- og sundhedsansatte i 2030 viser fremskrivningerne, og allerede nu er hvert fjerde jobopslag forgæves.

Et problem længe: EUD reformen – krav om 02 i dansk og matematik medførte et elevfald på 39 procent

- 35 pct. af SOSU-eleverne faldet fra uddannelsen

- Efter blot seks måneder er hver 5. elev på SOSU-assistentuddannelsen allerede stoppet igen.

- En stor del af frafaldet på social- og sundhedsuddannelserne sker i overgangen mellem skole og første oplæringsperiode.

20,3% AF ELEVERNE PÅ SOSU-ASSISTENTUDDANNELSEN ER FALDET FRA EFTER 6 MÅNEDER

mo
mentur

BEHOV FOR SPROGSTØTTE:

12 af de 14 social- og sundhedsskoler anvender sprogscreeningsværktøjet, og resultaterne fra 2021 viser, at en relativ stor andel af eleverne **(44 %)** ved indgangen til en uddannelse på en social- og sundhedsskole har sproglige vanskeligheder.

29 procent placerede sig i den laveste gruppe

Resultater Københavns Kommune, 2021:

Screening af eleverne viser, **at ca. hver femte SOSU-elev i Københavns Kommune har så store sproglige udfordringer, at de har svært ved at gennemføre deres uddannelse.** Udfordringerne ses både på SOSU-hjælper- og SOSU-assistentuddannelsen.

Selvom elever med dansk som andetsprog formelt opfylder adgangsbetingelserne med 02 i dansk, mangler de ofte tilstrækkelige dansksproglige kompetencer til at kunne gennemføre praktikuddannelsen. **De primære udfordringer er udtale, utilstrækkeligt fagligt ordforråd og dokumentation. Det betyder, at mange elever oplever konflikter ift borgere, der ikke forstår, hvad de siger.** Eleverne kan også misforstå instruktioner og derved komme til at begå fejl. Samtidig kan eleverne mangle sprog til at udtrykke deres faglige refleksioner. **Dansksproglige kompetencer er derfor både en forudsætning for og en integreret del af SOSU-faglighed.**

REGERINGENS UDSPIL JAN. 2024 - BEHOV FOR SPROGSTØTTE

Sprogstøtte til elever i både skole og oplæring

Mange af eleverne på SOSU-uddannelserne har sproglige vanskeligheder, der gør det svært for dem at følge med i undervisningen.

I oplæringen kan mangelfulde dansksproglige kompetencer få konsekvenser for kommunikationen og muligheden for at skabe en god relation til borgerne. Regeringen foreslår, at der afsættes varige midler til både sprogscreening og sprogstøtte til elever med mangelfulde dansksproglige kompetencer. Sprogstøtten skal følge den enkelte elev både i skolen og i oplæringen, så eleverne får et sammenhængende sprogstøtteforløb.

DANSK PÅ SOSU- UDDANNELSEN, BRØNDBY 2024

Grundforløb 2 (20 uger)

- Dansk D- 6-7 lektioner pr. dag fordelt over 9 dage
- Prøveform: mundtlig eksamen: Case + tekstanalyse.
- OBS: Ingen skriftlige eller sproglige prøver.
- Dansk undervisningen på GF2 og assistentuddannelsen omhandler primært mundtlighed + arbejdet med analyse af tekster/ genrekendskab- ligesom AVU, dansk D
- SOSU- skolerne vælger selv, hvordan danskundervisningen tilrettelægges med stor variation.

Assistentuddannelsen (SSA): 2 år og 9 måneder

- Dansk C: 5-6 lektioner pr. dag fordelt over ca. 9 dage
- Prøveform: mundtlig prøve- tekstanalyse af ukendt tekst.
- OBS: Ingen skriftlige eller sproglige prøver
- OBS: Hjælperuddannelsen (SSH) 1 år og 3 måneder- ingen danskundervisning

HVAD HAR VI GJORT?

- Deltaget i projektet BDU (borgere med dansksproglige udfordringer) 2022-2023
- Deltaget i projektet: Sømløseovergange mellem VUC og Social- og Sundhedsuddannelserne 2023-2024- projektansøgning Region H
- Klar til SOSU- 9. kl. inspiration fra KVUC
- VUC Lyngby indsats til SOSU- ansatte
- Vinkel SOSU- elever- grundet mit arbejde som GF2 lærer, SOSU i 7 år.
- Inspiration fra Uddannelse København- sprogstøtte til SOSU- elever siden 2021
- Møder med uddannelseskonsulenter, fagpersoner m.m. omkring de udfordringer, som eleverne møder i oplæringen.

HVORDAN KOM VI I GANG?

- Begyndte i maj 2023- ideudveksling
- Strategi: Kontakt til uddannelseskonsulenterne i vores dækningskommuner, idet vores målgruppe er SOSU -elever i oplæring. Både SSH og SSA elever.
- Samarbejdet med uddannelseskonsulenter fra vores dækningskommuner, hvor Albertslund Kommune var på fra starten.
- Albertslund Kommune ønskede at undervisningen foregik hos os + valgte tidspunktet.
- Tre af vores dækningskommuner valgte at tilmelde elever i første omgang.
- Formen blev FVU dansk (start) , da formålet ikke var, at eleverne skulle til en trinprøve.
- Undervisningens skulle være praksisnær, SOSU- faglig og tage udgangspunkt i elevernes udfordringer.
- Løsblade til kommunerne blev udarbejdet med info om undervisningen
- 10 gange x 3 timeres undervisning med mulighed for op til 20 gange= 40-60 lektioner

Vestegnen HF og VUC tilbyder FVU dansk til SOSU- elever i Rødovre Kommune.

Undervisningen vil styrke dine mundtlige og skriftlige færdigheder, så du får de bedste forudsætninger for at komme igennem din praktik og færdiggøre din uddannelse.

OM FVU Dansk til SOSU-elever

Undervisningen hjælper med at styrke dine danskfærdigheder - særligt de sproglige færdigheder - og bidrager til din faglige og personlige udvikling.

Undervisningen tilrettelægges med afsæt i dine udfordringer og behov fra det daglige arbejde. Den styrker dine mundtlige og skriftlige kompetencer, så du bliver bedre til kommunikere, dokumentere og bruge fagsprog.

Tilbuddet er målrettet SOSU- elever i praktik, der har brug for en hjælpende hånd, når noget er nyt og nogle gange svært.

Tid og sted

Undervisningen foregår på Vestegnen HF & VUC, Kirstine Pedersens Vej 2, 2610 Rødovre i lokale G.

Der er undervisning én gang om ugen i ni uger.

Undervisning:

- ▶ Tirsdag den 30. april kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 7. maj kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 14. maj kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 21. maj kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 28. maj kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 4. juni kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 11. juni kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 18. juni kl. 12.00-15.30
- ▶ Tirsdag den 25. juni kl. 12.00-15.30

Praktisk info

- ▶ Forløbet er gratis.
- ▶ Undervisningen varetages af en erfaren underviser

Vi glæder os til at høre fra dig!

Tilmelding

Kontakt uddannelseskonsulent Stine Prammann, hvis du ønsker at tilmelde dig eller vil vide mere.

Mail: spr@vucv.dk
Telefon: 2986 3386

VUCV

HVORDAN ER DET GÅET?

- Første hold startede op i sept. 2023
- I første omgang som en forsøgsordning med 10 undervisningsgange af 3 timers varighed, men det blev hurtigt tydeligt, at undervisningen var en hjælp. Ligesom resultaterne fra Uddannelse København.
- Eleverne var positive, deltog aktivt og delte konkrete problemstillinger, som de oplevede i deres oplæring.
- Der blev skabt en sproglig opmærksomhed omkring elevernes danskfaglige udfordringer, og eleverne var meget taknemmelige for undervisningen.
- Vi valgte at fortsætte efter de 10 undervisningsgange og køre med løbende optag, idet uddannelseskonsulenterne skulle have mulighed for at tilmelde elever med behov for sprogstøtte hurtigt.
- I april 2024 startede vi også op i Rødovre om tirsdagen fra kl. 12-15. Vi starter op igen med løbende optag fra d. 13 og 14. aug. 2024.
- I dag har vi et godt og velfungerende samarbejde med 5 af vores dækningskommuner.
- Kommunerne ansætter nye elever hver 4. måned og tilmelder løbende elever.

UDFORDRINGER OG GODE RÅD:

- **Opstart:** Det tager tid at få opbygget et godt samarbejde med kommunerne. Der er blevet afholdt mange møder med uddannelseskonsulenterne i vores dækningskommuner, men rekrutteringsarbejdet betaler sig.
- **Opfølgning:** til kommunerne meget vigtigt, hvor der sendes info om uddannelsen løbende f.eks. løsblade. Lav en ringeliste og oversigt over uddannelseskonsulenterne, hvis I har mange dækningskommuner.
- **Kommunernes udfordringer er:** at eleverne modtager undervisning i stedet for at være på arbejde, hvor de ikke er sammen med de ældre plejekrævende borgere/ beboere.
- **Udfordring:** Koordineringen og skemaplanlægningen er tidskrævende for oplæringsstederne.
- **Kommunerne skal se undervisningen som en investering, der hjælper og fastholder eleverne.**
- **Kommunerne skal tilmelde eleverne i 1. oplæring for at få det bedste resultat plus udgå udfordringer med timetal.**
- **Undervisningen skal ikke konflikte med elevernes skoleperioder, hvis det er muligt.**
- **Undervisningen skal være SOSU- faglig, og fokus skal være på elevernes sproglige udfordringer i oplæringen for at fastholde dem i uddannelse!!!**

HVORDAN GÅR DET MED REKRUTTERINGEN?

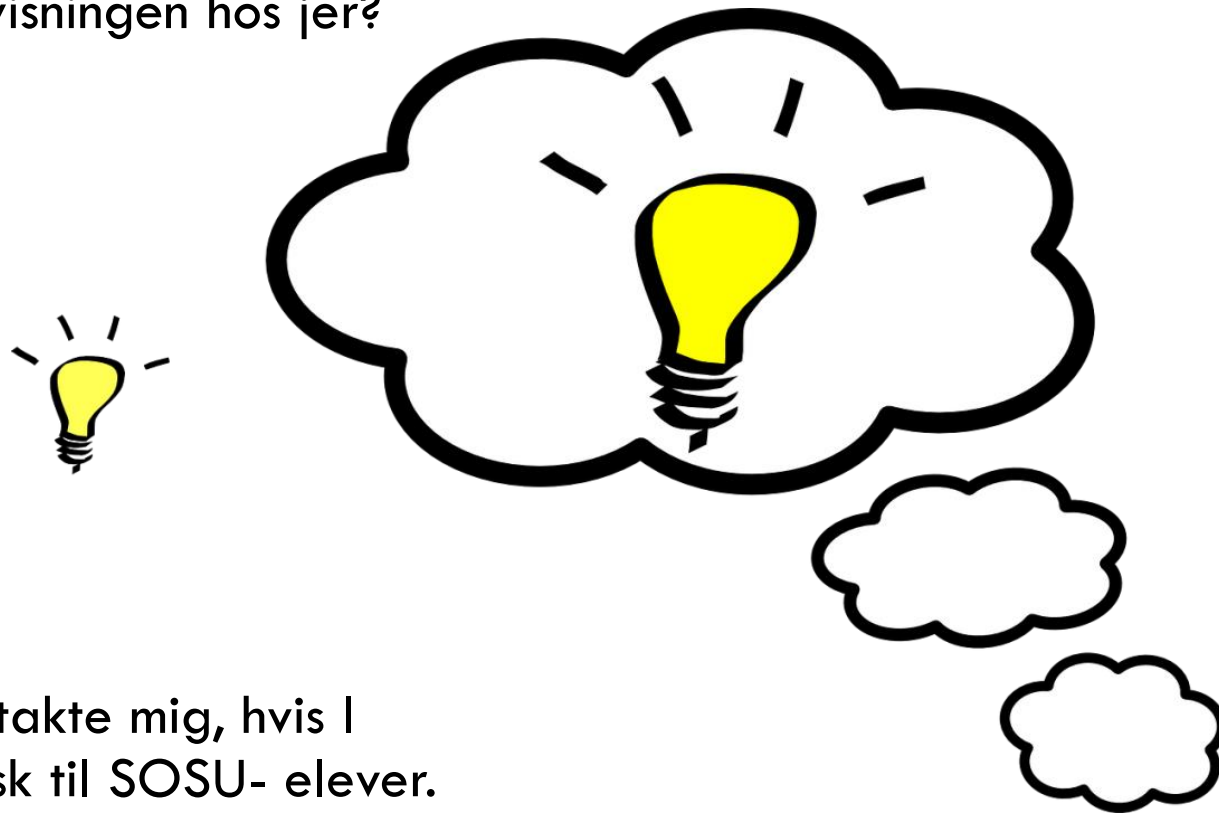
https://vucv-my.sharepoint.com/:v:/g/personal/kkr_vucv_dk/EZVWCK8Y9RVMGXNGH6QAARMBG4VBQBLLOA6NQ01AP-HPTG?E=OPIKWB

1

- Eleverne anbefaler undervisningen til andre elever/ ansatte
- Eleverne henvender sig selv og ønsker at fortsætte, selv når de er færdiguddannet.
- Uddannelseskonsulenterne tilmelder løbende kursister- vi har over 14 kursister pr. hold.
- Kommunerne er også begyndt at tilmelde ansatte, der har behov for sprogstøtte f.eks. en praktikvejleder
- Vi udbyder også FVU dansk til ansatte i Brøndby Kommune for anden gang. De kontaktede os for at høre, om vi ville hjælpe deres ansatte.
- I efteråret 2024 er vores strategi at udbrede FVU SOSU dansk til ansatte i flere af vores dækningskommuner.

REFLEKSION: TAL MED DIN MAKKER

Hvordan kan I udvikle FVU undervisningen hos jer?

Tak for jeres tid. I må endelig kontakte mig, hvis I ønsker sparring omkring FVU dansk til SOSU- elever.

KILDER OG INSPIRATION:

Undervisningsmaterialer Uddannelse København <https://uddannelse.kk.dk/for-elever/dit-oplaeringsforloeb/sosu>

Resultater Københavns Kommune, 2022
<https://www.kl.dk/media/lwmfupbe/evalueringsno.pdf>

Artikel, Folkeskolen 28. maj 2024 : <https://www.folkeskolen.dk/dansk-som-andetsprog-dsa-sosu/fire-sosu-skoler-vil-i-faellesskab-styrke-elevernes-sprog/4769604>

Regeringsudspil jan. 2024
<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2024/jan/240109-nyt-udspil-skal-sikre-flere-faglaerte-til-sundhedsvaesenet-og-aeldreplejen>

Danske Regioner 20. marts 2024, Rambøll Rapport
<https://www.regioner.dk/services/nyheder/2024/marts/stor-rapport-samler-viden-om-fracfaldsindsatser-paa-social-og-sundhedsuddannelserne/>

FOA 4. aug. 2024: <https://www.fagbladetfoa.dk/Artikler/2024/07/26/Hver-fjerde-i-aeldreplejen-er-ufaglaert-Saa-stor-er-andelen-i-din-kommune>